

LENTOPAIKKOJEN KÄYTTÄMINEN LENTOTOIMINTAAN

Viite: Ilmailuhallituksen päätös n:o 1075/01/78.

Sisällysluettelo

1. Yleistä
 2. Yleisiä lentopaikkojen ja laskupaikkojen käyttämistä koskevia määräyksiä
 - 2.1. Lento- ja laskupaikat
 - 2.2. Ilma-aluksen päällikön vastuu
 - 2.3. Jääalueiden käyttö laskupaikkoina
 - 2.4. Ilmoitukset paikallisille järjestysviranomaisille
 - 2.5. Lentoonlähtö tai lasku sillan tai ilmajohdinlinjan ali
 3. Lentotoiminnan laadun asettamia lisävaatimuksia lentopaikoille
 - 3.1. Lentotoiminta näkölentosääntöjen mukaisesti päivällä (VFR)
 - 3.2. Lentotoiminta näkölentosääntöjen mukaisesti yöllä (yö-VFR)
 - 3.3. Mittarilentotoiminta (IFR)
 - 3.4. Aikataulunmukainen lentoliikenne ja tilauslentoliikenne
 - 3.5. Kansainvälinen lentotoiminta
 - 3.6. Siviili-ilmailu sotilaslentoasemilla
 - 3.7. Purjelentotoiminta
 4. Ilma-alusten lentokenttävaatimukset
 - 4.1. Vaatimukset lentokoneiden lentotoimintaan käytettävien lentopaikkojen suhteen
 - 4.2. Lentopaikkojen ominaistiedot
 - 4.3. Tiedot Lentokoneiden kiitotien pituusvaatimuksista
 - 4.4. Vaatimukset helikopteri lentopaikkojen mittojen suhteen
 - 4.5. Helikopterilentopaikoille ilmoitetut mitat
 5. Lentopaikkojen pysyväismääräykset
 - 5.1. Yleistä
 - 5.2. Ilma-alusten pysäköiminen
 - 5.3. Palontorjuntamääräykset
 - 5.4. Ilma-alusten huoltotoiminta lentopaikoilla
 - 5.5. Ilma-aluksen moottorin käynnistäminen ja käyttäminen
- Liite 1 Ilmailulain ja -asetuksen sekä vesilain lentopaikkojen käyttämistä koskevia määräyksiä
Liite 2 Lentokentälle ja sen ympäristölle asetettavat vaatimukset
Liite 3 Helikopterikenttästandardit

1 YLEISTÄ

1.1 Tämä määräys koskee siviili-ilmailua Suomessa.

1.2 Lentopaikkojen ja tilapäisten laskupaikkojen käytöstä on säädetty:

- ilmailulain (595/64) 6 luvussa ja 8 luvun 46 §:ssä (ks. liite 1)
- ilmailuasetuksen (525/68) 6 luvussa (ks. liite 1)
- liikenneministeriön päätöksessä lentopaikkojen rakentamisesta ja pidosta (annettu 1971-10-12)
- ilmailuhallituksen päätöksessä helikopterilentopaikkojen rakentamisesta ja pidosta (annettu 1975-03-11)

- ilmailuhallituksen päätöksessä lentokoneille tarkoitettujen maalentopaikkojen käytöstä, palveluista ja varustuksesta (annettu 1978 -02 -06).

- ilmailuhallituksen ohjeissa sairaaloiden helikopterilentopaikkojen mitoiksi ja varusteluksi (annettu 1975-07-14).

1.3 Ilmailuhallitus voi erityisistä syistä hakemuksen perusteella myöntää poikkeuksia siitä, mitä tässä määräyksessä on sanottu.

1.4 Tämä määräys tulee voimaan 1978 - 06-01 ja korvaa ilmailumääräyksen OPS M1-6 (1978-02-06).

2 YLEISIÄ LENTOPAIKKOJEN JA LASKUPAIKKOJEN KÄYTTÄMISTÄ KOSKEVIA MÄÄRÄYKSIÄ

2.1 Lento- ja laskupaikat

2.1.1 Lentoonlähtö- ja laskupaikkoina saadaan siviili-ilmailussa käyttää vain:

- a) Suomen ilmailukäsikirjan AIP-Suomi AGA-osassa ja Notam-tiedotuksella julkaistussa lentopaikkaluettelossa lueteltuja hyväksytyjä yleisiä lentopaikkoja ml. lentoasemat ja sotilaslentoasemat sekä yksityisiä lentopaikkoja lentopaikan pitäjän luvalla tai suostumuksella. Lentopaikkojen käyttämisessä on otettava kuitenkin huomioon ne rajoitukset, jotka näiden lentopaikkojen käyttämiselle on AIP:n osissa AGA ja FAL asetettu (ks. Lisäksi ilmailulain 33§ ja 46 § sekä ilmailuasetuksen 74 §:n 1 momentti, 75 § ja 76 §).
- b) Maanomistajan tai haltijan suostumuksella tilapäisesti sellaisia muita maa- tai vesialueita, jotka täyttävät asianomaisen ilma-aluksen lentokäsikirjassa edellytetyt ja ilmailuhallituksen antamien saavutusarvovaatimusten mukaiset vaatimukset turvalliselle lentoonlähdölle ja laskulle (ks. Ilmailulain 32 §:n 2 momentti, vesilain 24 § ja ilmailuasetuksen 73 §).

2.1.2 Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on kirjeellään 1967-03-13 n:o 1580/770-67 antanut luvan yleisen tien sulkemiseen silloin, kun tieviranomaisen katsoo yleisen edun vaativan tien käyttämistä lentokoneiden laskeutumiseen ja nousuun tuhohyönteisten torjunnassa, metsän lannoituksessa ja muussa vastaavassa toiminnassa, ja antanut samalla tarkemmat ohjeet tieliikennejärjestelyistä. Tämän kirjeen perusteella saadaan yleisiä teitä ja varalaskupaikkoja tie- ja poliisiviranomaisten luvalla ja määräämin ehdoin tilapäisesti käyttää laskupaikkoina tuhohyönteisten torjuntalentoilla, maa- ja metsätalouselennoilla, palontorjunta- ja kulonvalvontalentoilla, etsintä- ja pelastuspalvelulentoilla sekä kiireellisillä sairaankuljetus lennoilla.

2.1.3 Lentopaikkojen ja tilapäisten laskupaikkojen käyttämistä koskevia erityisiä määräyksiä ja rajoituksia on annettu jäljempänä tässä määräyksessä ja muissa lentopaikkoja koskevissa säädöksissä ja määräyksissä.

2.2 Ilma-aluksen päällikön vastuu

2.2.1 Ilma-aluksen päällikkö on vastuussa siitä, että lento valmistellaan ja suoritetaan voimassaolevien määräysten mukaisesti ja turvallisesti. Ilma-aluksen päällikön on ennen lennon aloittamista perehdyttävä kaikkiin saatavissa oleviin, aiottua lentoa koskeviin

tietoihin ja valmisteltava lento niiden mukaisesti (ks. ilmailulaki 24 § ja lentosäännöt kohta 2.3.2.).

2.2.2 Ilma-aluksen päällikön on varmistauduttava siitä, että käytettäväksi aiottu lentopaikka ja lennon hetkellä vallitsevat olosuhteet täyttävät ilma-aluksen lentokäsikirjan ja ilmailuhallituksen antamien saavutusarvovaatimusten asettamat vaatimukset kiitotien mittojen, esterajoitusalueiden ja pinnanlaadun (esim. maanpinnan tasaisuuden ja kovuuden, kantaavuuden, lumiolosuhteiden, aallokon yms.) suhteen ja että lentopaikalla on aiotun lennon laatuun nähden riittävä varustus (ks. myös OPS M1-5).

2.3 Jääalueiden käyttö laskupaikkoina

Käytettäessä jääaluetta ilma-aluksen lentoonlähtöön ja laskuun on ilma-aluksen päällikön kussakin tapauksessa etukäteen joko henkilökohtaisesti tai muulla varmallalla tavalla varmistuttava jään riittävästä kantaavuudesta ilma-aluksen laskua, lentoonlähtöä, rullamista ja seisottamista varten ja siitä, että olosuhteet muutoinkin (esim. lumiolosuhteet, lumisohjo, esteet) mahdollistavat lentoonlähden ja laskun suorittamisen ilman riskejä. Ohjeita jäälentopaikkojen käyttämisestä on annettu ilmailutiedotuksessa OPS T1-6 Ohjeita jäälentotoimintaa varten.

2.4 Ilmoitukset paikallisille järjestysviranomaisille

Kaupunkien ja kauppaloitten järjestyssäännöissä tai poliisijärjestyksissä voi olla säännöksiä kaupungin tai kauppalan alueen käyttämisestä tilapäiseen lentotoimintaan. Ennen tällaisen alueen käyttämistä lentotoimintaan on tehtävä näiden säännösten mukainen ilmoitus paikalliselle poliisiviranomaiselle, joka voi asettaa lennon suorittamiselle yleisön, omaisuuden tai liikenteen turvallisuuteen liittyviä ehto ja (esim. lentosuunnat, alueen vartiointi ja sulkeminen).

2.5 Lentoonlähtö tai lasku sillan tai ilmajohdinlinjan alitse

Lentoonlähtöä tai laskua ei saa suorittaa sillan tai ilmajohdinlinjan alitse. Kuitenkin maatalouselennoilla ja erikseen hyväksytyillä mittaus- ja tarkistuslennoilla, milloin se on suoritettavan työn vuoksi välttämätöntä, saadaan lentoonlähtö tai lasku suorittaa ilmajohdinlinjan alitse.

3 LENTOTOIMINNAN LAADUN ASETTAMIA LISÄVAATIMUKSIA LENTOPAIKAILLE

3.1 Lentotoiminta näkölentosääntöjen mukaisesti päivällä (VFR)

3.1.1 Ansio- ja yksityislentotoiminnassa VFR-lentotoimintaan päivällä saadaan lentokoulutusta sekä an-

siotarkoituksessa tapahtuvia henkilökuljetuksia lukuun ottamatta käyttää edellä kohdassa 2.1. lueteltuja lento- ja laskupaikkoja.

3.1.2 Lentokoulutukseen ja ansiotarkoituksessa tapahtuviin henkilökuljetuksiin (taksilennot- ja yleisö-lennätykset) VFR-olosuhteissa päivällä saadaan käyttää vain edellä kohdassa 2.1.1.a) lueteltuja hyväksytyjä lentopaikkoja ja kohdassa 2.1.1.b) tarkoitettuja avoimia vesialueita sekä helikoptereilla myös kohdassa 2.1.1.b) tarkoitettuja maa-alueita, jotka täyttävät kohdan 4.4.1. mukaiset vaatimukset mittojen ja esterajoitusalueiden suhteen.

3.2 Lentotoiminta näkölentosääntöjen mukaisesti yöllä (yö-VFR)

3.2.1 Yö-VFR-lentotoimintaan (ansio- ja yksityislentotoiminnassa) lentokoneilla saadaan käyttää Suomen ilmailukäsikirjan AIP-Suomi osassa AGA ja Notam-tiedotuksella julkaistussa lentopaikkaluettelossa lueteltuja lentoasemia, sotilaslentoasemia sekä yleisiä ja yksityisiä lentopaikkoja, jotka täyttävät mitoiltaan vähintään lentopaikkastandardien (ks. Liite 2) luokan F VFR-lentopaikoille asettamat vaatimukset ja jotka ovat ilmailuhallituksen yö-VFR-lentotoimintaan hyväksymiä.

3.2.2 Kirjallisen hakemuksen perusteella ilmailuhallitus voi myöntää luvan tilapäisesti käyttää muitakin kuin edellä kohdassa 3.2.1. mainittuja lentopaikkoja IFR-lentotoimintaan yöllä. Tällaisia lentopaikkoja ovat yleiset ja yksityiset lentopaikat ja avoimilla vesialueilla olevat jäälentopaikat, jotka täyttävät mitoiltaan vähintään lentopaikkastandardien luokan F vaatimukset ja joille on asennettu tilapäisesti yö-VFR-lentotoimintaa varten vaadittava minimivarus-tus.

3.2.3 VFR - lentotoimintaa yöllä ei saa harjoittaa lentopaikalta, jolla ei ole vähintään yhtä lentopaikan pitäjän tai päällikön määräämää henkilöä, jonka tehtävänä on kytkeä päälle lentopaikan valaistus, antaa VHF-radiopuhelimella lentopaikan säätä ja kuntoisuutta sekä kiitotien esteettömyyttä yms. koskevia tietoja ilma-aluksille ja suorittua hälytys-, sammutus- ja ensiaputoimenpiteet tarvittaessa.

3.2.4 Yö-VFR-lentotoimintaan helikopterilla saadaan edellä kohdissa 3.2.1. - 3.2.3. mainittujen lentopaikkojen lisäksi käyttää yleisiä ja yksityisiä helikopterilentopaikkoja, jotka täyttävät mitoiltaan vähintään helikopterikenttästandardien (ks. Liite 3) luokan H3 vaatimukset ja jotka ovat ilmailuhallituksen yö-VFR-lentotoimintaan hyväksymiä.

3.2.5 Tilapäisesti saadaan helikopterin laskupaikkana yö-VFR-lentotoiminnassa käyttää maa-alueita, joka mitoiltaan ja esteettömiltä alueiltaan täyttää turvallisuudelle laskulle ja lentoonlähdölle asetetut vaatimukset, mikäli kyse on kiireellisestä sairaankulje-

tus- tai pelastuspalvelulennosta tai lennosta, jolla ei kuljeteta matkustajia ansiotarkoituksessa. Tällöin saa lasku tapahtua myös pelkästään helikopterin oman valonheittimen valaistuksessa.

3.3 Mittarilentotoiminta (IFR)

3.3.1 Mittarilentotoimintaan (ansio- ja yksityislentotoiminnassa) saadaan käyttää vain Suomen ilmailukäsikirjan AIP-Suomi osassa AGA ja Notam-tiedotuksella julkaistussa lentopaikkaluettelossa lueteltuja avoimina olevia lentoasemia, sotilaslentoasemia sekä yleisiä ja yksityisiä lentopaikkoja, jotka täyttävät mitoiltaan vähintään lentopaikkastandardien (ks. Liite 2) luokan E mittarilentopaikoille asettamat vaatimukset ja jotka ovat ilmailuhallituksen mittarilentotoimintaan hyväksymiä.

3.4 Aikataulunmukainen lentoliikenne ja tilauslentoliikenne

3.4.1 Aikataulunmukaiseen lentoliikenteeseen ja tilauslentoliikenteeseen (charter) saadaan käyttää vain Suomen ilmailukäsikirjan AIP-Suomi osassa AGA ja Notam-tiedotuksella julkaistussa lentopaikkaluettelossa lueteltuja avoimina olevia lentoasemia, sotilaslentoasemia sekä yleisiä ja yksityisiä lentopaikkoja, jotka ovat mittarilentopaikkoja ja ilmailuhallituksen aikataulunmukaiseen ja tilauslentoliikenteeseen hyväksymiä.

3.4.2 Hyväksyessään jonkin lentopaikan aikataulunmukaiseen lentoliikenteeseen ja tilauslentoliikenteeseen ilmailuhallitus määrää samalla, minkälaisella lentokalustolla lentopaikalle saadaan lentää.

3.5 Kansainvälinen lentotoiminta

3.5.1 Ilma-aluksen, joka saapuu Suomen alueelle tai lähtee sieltä, on ensimmäisenä laskeutumipaikkanaan ja viimeisenä lähtöpaikkanaan käytettävä jokin kansainvälistä (tulli-) lentoasemaa.

Nämä lentoasemat on lueteltu Suomen ilmailukäsikirjan AIP-Suomi osassa FAL.

3.6 Siviili-ilmailu sotilaslentoasemilla

3.6.1 Sotilaslentoasemien käyttämiseen siviili-ilma-aluksen kotilentopaikkana on haettava Ilmavoimien Esikunnan lupa.

3.6.2 Sotilaslentoasemalle aiottua siviili-ilma-aluksen lentoa varten on haettava lupa siten kuin siitä on Suomen ilmailukäsikirjan AIP-Suomi osassa FAL määrätty.

3.7 Purjelentotoiminta

3.7.1 Purjelentotoimintaan saadaan käyttää sellaisia lentopaikkoja, jotka täyttävät ilmailuhallituksen purjelentopaikoille erikseen asettamat vaatimukset ja

joiden käyttämiseen purjelentotoimintaan on lentopaikan pitäjän tai päällikön lupa.

4 ILMA-ALUSTEN LENTOKENTTÄVAATIMUKSET

4.1 Vaatimukset lentokoneiden lentotoimintaan käytettävien lentopaikkojen suhteen

4.1.1 Lentokoneiden lentotoimintaan käytettävien lentopaikkojen tulee kiitotien ja sektoreiden esterajoitusalueiden suhteen täyttää kunkin lentokoneen lentokäsikirjan hyväksytyin saavutusarvo-osan ja ilmailuhallituksen antamien saavutusarvo vaatimusten mukaiset vaatimukset. Ilmailuhallituksen lentokoneille asettamat saavutusarvo vaatimukset lentopaikkojen suhteen eri lentotoimintamuodoissa julkaistaan erikseen. Liikennelentotoiminnassa on noudatettava erikseen määrättyjä saavutusarvo vaatimuksia, jotka on julkaistu kunkin lentokonetyypin lentokäsikirjan hyväksytyssä saavutusarvo-osassa.

4.1.2 Tietyn lentokonetyypin lentotoimintaan jatkuvasti käytettävän lentopaikan tulee olla lentokenttästandardien mukaisesti kiitotien pituuttaan vastaavaan luokkaan hyväksyty eli lentopaikan tulee kiitotien pituuden ja sektoreiden estevapaiden kaltevuuksien lisäksi muiltakin esterajoitusalueiltaan täyttää lentokenttästandardien (ks. liite 2) vaatimukset.

Lentokonetyypin tilapäiseen lentotoimintaan voidaan edellä olevasta poiketen käyttää lentopaikkaa, joka kiitotien pituuden ja sektoreiden esterajoitusalueiden osalta täyttää kohdan 4.1.1. mukaiset vaatimukset mutta ei muiden esterajoitusalueidensa osalta ole hyväksyttävissä kiitotien pituuttaan vastaavaan lentokenttästandardien luokkaan.

4.2 Lentopaikkojen ominaistiedot

4.2.1 Tiedot lentopaikoilla käytettävissä olevien kiitoteiden mitoista, esteettömien sektoreiden kaltevuuksista ja esterajoitusalueiden esteistä on ilmoitettu lentopaikkojen estekartoissa (Aerodrome Obstruction Charts). Lentopaikan jokaiselle kiitotielle ja kiitotien suunnalle määritellään seuraavat käytettävissä olevat kiitotien pituudet, jotka on julkaistu taulukkomuodossa lentopaikkojen estekartoissa:

- lento-ohjelmakäyttöön käytettävissä oleva matka (TORA, Take-off Run Available),
- käytettävissä oleva kiihdytys - pysäytysmatka (ASDA, Accelerate Stop Distance Available),
- lento-ohjelmakäyttöön käytettävissä oleva matka (TODA, Take-off Distance Available) ja

- laskuun käytettävissä oleva matka (LDA, Landing Distance Available).

4.2.2 Mikäli lentopaikalle ei ole julkaistu estekarttaa, voidaan käytettävissä olevat kiitotienpituudet laskea Suomen ilmailukäsikirjan AIP-Suomi lentoasema- ja lentopaikkaluettelon (AGA 2 ja AGA 3) tai Notam-tiedotuksena julkaistun lentopaikkaluettelon tietojen perusteella kiitotien ilmoitetusta pituudesta ottaen huomioon mahdolliset siirretyt kynnykset, pysäytystiet ja nousutiet. Mikäli lentopaikalle on julkaistu hyväksyty mittarilähestymis- ja laskeutumiskartta (IAL-chart) tai näkölähestymis- ja laskeutumiskartta (VAL-chart), on tiedot saatavissa myös näistä kartoista.

4.3 Tiedot lentokoneiden kiitotien pituusvaatimuksista

4.3.1 Lentokoneiden vaatimukset kiitotien pituuden sekä lento-ohjelmakäyttö- ja lähestymissektoreiden suhteen on ilmoitettu kunkin lentokoneen lentokäsikirjassaan saavutusarvo-osassa joko käyrästeinä tai taulukkoina eri muuttujien suhteen. Kiitotien vaadittava minimipituus riippuu lentokoneen massasta, lentopaikan painekorkeudesta, kiitotien pituuskaltevuudesta, pinnan laadusta ja puhtaudesta, tuulen suunnasta ja nopeudesta sekä ilman lämpötilasta.

4.4 Vaatimukset helikopterilentopaikkojen mittojen suhteen

4.4.1 Tietyn helikopterityypin jatkuvaan lentotoimintaan käytettävän helikopterilentopaikan tulee, ellei ilmailuhallitus ole hyväksynyt poikkeusta, mitoillaan täyttää vähintään seuraavat vaatimukset:

- Laskeutumisalueen pituus on vähintään 2,0 kertaa käytettävän helikopterin suurin pituus B ja leveys on vähintään 1,5 kertaa helikopterin suurin pituus B.
- Laskeutumisalustan pituus on vähintään 6 m ja leveys 6 m tai, mikäli helikopterin laskuteline -vaatii suuremman alueen, 1,5 kertaa laskutelineen kosketuspisteiden suurin pituus ja suurin leveys.
- Laskeutumisalueelle tulee johtaa vähintään yksi kaltevuudeltaan 1:8 esteetön lähestymis- ja noususektori, joka levenee kummaltakin sivultaan 20 % alkaen laskeutumisalueen reunalta.
- Siirtymäpinnat ovat esteettömät kaltevuudella 1:2.

4.4.2 Tilapäisesti käytettävän helikopterilaskupaikan tulee olla mitoillaan sellainen, että lähestyminen ja lasku voidaan tehdä käytettävällä helikopterilla turvallisesti. Vastuu helikopterilaskupaikan riittävyyden arvioimisesta ja laskeutumispäätöksen tekemisestä on helikopterin päälliköllä.

4.5 Helikopterilentopaikoille ilmoitetut mitat

4.5.1 Hyväksytyjen helikopterilentopaikkojen mitat täyttävät yleensä helikopterikenttästandardien vaatimukset ja ilmoitetaan Suomen ilmailukäsikirjan AIP-Suomi osassa AGA 3 tai Notam-tiedotuksena julkaistussa lentopaikkaluettelossa. Helikopterilentopaikat jaetaan mittojensa perusteella kolmeen luokkaan H1, H2 ja H3, jotka on esitetty helikopterikenttästandardeissa (ks. Liite 3). Mikäli hyväksytty helikopterilentopaikka ei täytä kaikilta mitoiltaan standardien vaatimuksia, sen käyttö rajoitetaan vain tietyille helikopterityypeille.

4.5.2 Hyväksymättömille helikopterilaskupaikoille ja tilapäisille laskupaikoille lennettäessä on helikopterin päällikön otettava selville tai ennen laskeutumista arvioitava laskupaikan riittävyys käytettävän helikopterityypin suhteen.

5 LENTOPAIKKOJEN PYSYVÄISMÄÄRÄYKSET

5.1 Yleistä

5.1.1 Lentopaikoille on julkaistu pysyvääsmääräyksiä, joissa määrätään lentopaikan paikallisista lentotoimintaan, maaliikenteeseen ja pelastuspalvelutoimintaan yms. liittyvistä järjestelyistä.

5.1.2 Lentopaikalla oleskelevan tai liikkuvan tulee noudattaa paikallisia pysyvääsmääräyksiä ja muita lentopaikalla oleskelevia ja liikkuvia koskevia yleisiä määräyksiä. Mikäli lentopaikalla ei ole järjestetty matkustajien opastusta asematason ja ilma-alusten välillä, on tämä ilma-aluksen päällikön vastuulla.

5.1.3 Lentopaikan liikennealueella oleskelevan tai liikkuvan tulee tarkkailla lentoliikennettä ja antaa tilaa ilma-aluksille sekä tuntea lennonjohdon käyttämät valomerkit ja noudattaa niitä.

5.1.4 Mikäli lentopaikalla annetaan rullaaville ilma-aluksille opastusmerkkejä, käytetään lentosääntöjen kohdan 6.4. mukaisia opastusmerkkejä.

5.1.5 Mikäli kaksi tai useampi lentoyritys harjoittaa valvomattomalla lentopaikalla yleisölennätyksiä tai lentokoulutusta, on lentotoiminnan järjestelyistä sovittava etukäteen. Erityisesti on huolehdittava siitä, ettei toiminnalla häiritä toisen lentoonlähdon tai laskun turvallista suorittamista.

5.1.6 Hyväksytyllä lentopaikalla, joka ei ole järjestetty purjelentopaikaksi, saadaan purjelentotoimintaa harjoittaa vain lentopaikan päällikön luvalla ja ohjeiden mukaisesti noudattaen, mitä purjelentotoiminnasta on erikseen määrätty.

5.1.7 Ilma-aluksen päällikön on ilmoitettava lennonjohdolle, lennonneuvojalle tai lentopaikan päällikölle välittömästi sellaisista havaitsemistaan lentopai-

kalla tai sen liikennealueilla olevista puutteista tai esteistä, jotka saattavat aiheuttaa vaaraa. ilmaliikenteelle.

5.2 Ilma-alusten pysäköiminen

5.2.1 Ilma-aluksen päällikkö vastaa ilma-aluksen pysäköimisestä laskeutumisen jälkeen ja muulloinkin sellaiseen paikkaan, ettei ilma-alus muodosta estettä muulle lentoliikenteelle. Mikäli lentopaikalla on osoitettu tai merkitty erityiset pysäköimisalueet, on näitä käytettävä.

5.2.2 Lentotoiminnan päättämisen jälkeen ei ilma-alusta saa jättää seisomaan valvomattomana ilman jarrupukkeja tai pysäköintijarruii sekä ankkuroimatta ilma-alusta. olosuhteisiin nähden riittävän hyvin maahan.

5.2.3 Ankkurointitarvikkeiden ja jarrupukkien käyttäjän on jätettävä nämä käytön jälkeen pysäköinti-alueelle sellaiseen paikkaan (mieluummin merkittyyn) ettei niistä aiheudu vaaraa rullaaville ilma-aluksille.

5.3 Palontorjuntamääräykset

5.3.1 Tupakoiminen ja avotulen teko on kiellettyä asematasolla, pysäköinti-alueilla ja lentokonehallsissa (lukuun ottamatta konttorihuoneita ja muita tiloja, joissa tupakoiminen on erityisesti sallittu) sekä 20 metriä lähempänä ilma-alusta, tankkausajoneuvoa tai polttoainesäiliötä.

Huom. 1 Tupakoiminen on kielletty myös edellämainituilla alueilla olevan ajoneuvon sisällä.

Huom. 2 Erityisiä tankkausta ja palontorjuntaa koskevia määräyksiä on annettu ilmailumääräyksessä MT 7/65-2 ja ilmailuhallituksen julkaisemissa palontorjuntamääräyksissä.

5.3.2 Mikäli ilma-aluksessa on tutkalaitteisto, on sen oltava kytkettynä pois käytöstä ilma-aluksen ollessa asematasolla. Muilla alueilla ei tutkalaitteistoa saa myöskään käyttää, mikäli etäisyys tutkan antennista ihmisiin tai palo- tai räjähdysherkkiin kohteisiin on pienempi kuin 15 m. Yleensäkin on varottava käyttämästä lennolla käytettäväksi tarkoitettua tutkalaitteistoa ilma-aluksen ollessa maassa.

5.4 Ilma-alusten huoltotoiminta lentopaikoilla

5.4.1 Ilman lentopaikan päällikön lupaa ei ilma-alusten huoltotöitä, jotka aiheuttavat ilma-aluksen pitkäaikaisen seisonnan tai joissa ilma-alusta joudutaan purkamaan, saa tehdä asematasolla tai pysäköinti-alueilla. Polttoainejärjestelmästä laskettavat yli 0,1 litran suuruiset polttoainemäärät on korjattava talteen. Jäänpoistoneste ja loska ei saa muodostaa haittaavia kasautumia.

5.4.2 Jäteöljy ja polttoaine- ja muut jätteet on sen, joka ne on aikaansaanut, korjattava välittömästi pois. Polttoainejätteistä on viipymättä ilmoitettava lentopaikan palo- ja pelastuspalvelulle, jos tällainen lentopaikalla on.

5.5 Ilma-aluksen moottorin käynnistäminen ja käyttäminen

5.5.1 Ilma-aluksen moottoria käynnistävän on valmistauduttava ennen käynnistämistä siitä, ettei potkuri tai potkurin tai suihkumoottorin virtaus voi aiheuttaa vaaraa tai vahinkoa ihmisille tai omaisuudelle. Ilma-aluksen ohjaajanpaikalla on oltava ohjaaja tai tarvittavan lupakirjan omaava mekaanikko aina moottoria käynnistettäessä tai käytettäessä. Kuitenkin saadaan miehittämättömän ilma-aluksen moottori käynnistää, mikäli ilma-aluksen pysäköintijarrut on lukittu tai ilma-aluksen pyörien edessä on riittä-

vät jarrupukit eikä ilma-aluksen liikkeellelähdistä tai liukumisesta ole pelkoa.

5.5.2 Rullausteilla, kiitoteilla tai koekäyttöpaikoilla on ohjaajan, jonka ilma-alus on suuremman käynnistetyn mäntä- tai suihkumoottorikäyttöisen ilma-aluksen takana, varottava tämän potkuri- tai suihkumoottorivirtaa ja ohjattava ilma-alustaan siten, että etäisyys suurempaan ilma-alukseen on riittävä.

5.5.3 Ilma-alusta ei saa rullata oman moottorin voimalla lentokonehalliin tai ulos hallista. Moottoria ei saa käyttää lentokonehallissa.

5.5.4 Tarpeettomien meluhaittojen ja suihkumoottorin tai potkurin voimakkaan ilmavirran aiheuttamien vahinkojen välttämiseksi ei lentokoneiden rullauksessa tai siirtelemisessä tule käyttää korkeampia moottorin pyörimisnopeuksia kuin on lentokoneen liikkeellesaamiseksi välttämätöntä.

Ilmailulain ja -asetuksen sekä vesilain lentopaikkojen käyttämistä koskevia määräyksiä.

Ilmailulaki 40 § Lentopaikkojen ja tilapäisten lentoonlähtö- ja laskupaikkojen käyttö

Ilma-aluksen lentoonlähtöön ja laskuun saadaan käyttää vain 39 §:ssä tarkoitettuja lentopaikkoja tai tämän pykälän 3 momentissa tarkoitettua aluetta. Tämä ei koske hätätilannetta, pakkolaskua tai muita niihin rinnastettavia tapauksia.

Yleisessä käytössä olevan lentopaikan käyttämisen on oltava sallittua samoilla ehdoilla kaikille, jolle Ilmailulaitos rajoita tai kiellä jotain toimintaa kokonaisuudessaan.

Ilma-aluksen lentoonlähtöön ja laskuun saa Ilmailulaitoksen antamien määräysten mukaisesti tilapäisesti käyttää avointa vesialuetta sekä alueen omistajan tai haltijan suostumuksella muuta maa- tai vesialuetta, vaikka aluetta ei ole sellaiseen tarkoitukseen erityisesti järjestetty.

Milloin 3 momentissa tarkoitettuun toimintaan tarvitaan vesialueen omistajan tai haltijan lupa, voi yhteisen vesialueen järjestäytymättömän osakaskunnan puolesta suostumuksen antaa kalastuskunnan johtokunta.

Vesilain 24 §

Jokaisella on oikeus, välttämättä tarpeetonta häiriön aiheuttamista, kulkea vesistössä, missä se on avoinna.

Vesistö katsotaan avoimeksi, jos sitä ei laillisen oikeuden perusteella ole suljettu. Mitä edellä on sanottu kulkemisesta vesistössä, koskee vastaavasti kulkemista jäällä.

Vesistössä kulkevalla on myös lupa käyttää vierasta vesialuetta tilapäisenä ankkuroimispaikkana, mikäli siitä ei aiheudu toiselle sanottavaa haittaa tahi häiriötä.

Valtaväylässä tai yleisessä kulkuväylässä olevia pyydyksiä ja muita irtaimia esineitä, jotka haittaavat kulkemista, saa niitä vahingoittamatta kulkemista varten tilapäisesti siirtää paikaltaan. Sama on laki väylän ulkopuolellakin olevasta irtaimesta esineestä, joka kohtuutonta haittaa aiheuttavalla tavalla estää kulkemisen. Kulkemisesta väylän ulkopuolella olevan merkityn pyydyksen yli tai sivuitse on määrätty kalastuslainsäädännössä.

Liikenteestä kanavassa ja muualla vesistössä sekä yleisellä talvitiellä on voimassa, mitä siitä erikseen on säädetty.

Ilmailulain 34 § Lennon valmistelu ja suorittaminen 2 momentti

Päällikön on noudatettava ilmailuviranomaisen hyväksymän lentokäsikirjan määräyksiä ja rajoituksia sekä huolehdittava siitä, että lennolla noudatetaan säännöksiä ja määräyksiä.

Muutos 1 Liite 2

Lentokentälle ja sen ympäristölle asetettavat vaatimukset Liite 2

(Mittarilentotoimintaan tarkoitettujen lentokenttien osalta on poikkeavat arvot esitetty suluissa. Huom. 1)

	KIITOTIEN TUNNUSKIRJAIN					
	A	B	C	D	E	F
Lentokenttä:						
I Kiitotie						
1. pituus (1.)	2100 m ja yli	1500-2100 m	900-1500 m	750-900 m	600-750 m	300-600 m
2. minimileveys	45 m	45 m	30 m	23 m (30 m)	18 m (30 m)	15 m
3. maksimi keskimääräinen pituuskaltevuus (huom. 2)	1 %	1 %	1 %	2% (1,5 %)	2% (1,5 %)	2 %
4. maksimi paikallinen pituuskaltevuus	1,25% Huom. 3	1,25% Huom. 3	1,5%	2% (1,5%)	2% (1,5 %)	2 %
5. minimi pystysuora pyöristyssäde	30000 m	30000 m	15000 m	7500 m	7500 m	7500 m
6. minimi esteetön näkyvyys (Huom. 4)	3 m yli L/2	3 m yli L/2	3 m yli L/2	2 m yli L/2	2 m yli L/2	2 m yli L/2
7. maksimi poikkikaltevuus	1,5 %	1,5 %	1,5 %	2% (1,5 %)	2% (1,5 %)	2%
II Kiitoalue						
1. pituus	L + 2 x 60 m	L + 2 x 60 m	L + 2 x 60 m	L + 2 x 30 m (L + 2 x 60 m)	L + 2 x 30 m (L + 2 x 60 m)	L + 2 x 30 m
2. minimileveys	150 m (300 m)	150 m (300 m)	150 m (210 m)	80 m (150 m)	60 m (150 m)	45 m
3. maksimi pituuskaltevuus	1,5%	1,75 %	2%	2%	2%	2,5 %
4. maksimi poikkikaltevuus	2,5 %	2,5 %	2,5%	3%	3 %	3%

	KIITOTIEN TUNNUSKIRJAIN					
	A	B	C	D	E	F
III Yhdystie (Huom. 5)						
1. minimileveys	23 m	23 m	15 m	10 m	7,5 m	7,5 m
2. maksimi pituuskaltevuus	1,5%	1,5 %	3%	3%	3%	4%
3. minimi pystysuora pyöristyssäde	3000 m	3 000 m	3000 m	2500 m	2500 m	2500 m
4. maksimi poikkikaltevuus	1,5 %	1,5 %	1,5 %	2%	2%	3%
5. reunan minimietäisyys						
a. kiinteään esteeseen	38 m	30 m	26 m	18 m	16 m	16 m
b. toisen yhdystien reunaan	62 m	52 m	43 m	27 m	23 m	23 m
c. kiitotien reunaan	75 m (150 m)	73 m (150 m)	73 m (100 m)	36 m (55 m)	29 m (55 m)	29 m
IV Asemataso (Huom. 5)						
1. maksimikaltevuus	1 %	1 %	1 %	1 %	1,5 %	2 %
2. reunan etäisyys kiitotien reunaan	Huom. 6	Huom. 6	Huom. 6	Huom. 6	Huom. 6	Huom. 6
Ympäristön esterajoitusalueet:						
V Lähestymissektori						
1. leveys sektorin alkupäässä	150 m (300 m)	150 m (300 m)	150 m (210 m)	80 m (150 m)	60 m (150 m)	45 m
2. leveneminen kummallakin sivulla	10 % (15 %)	10 % (15 %)	10 % (15 %)	10 % (12,5 %)	10 % (12,5 %)	10 %
3. pituus	3 000 m (15 000 m)	3 000 m (15 000 m)	3 000 m (15 000 m)	2 500 m (6 000 m)	1600 m (3 000 m)	1600 m
4. kaltevuus						
a. 3 000 m:n pituisella alkuosalla	1 : 40 (1:50)	1 : 40 (1:50)	1 : 30 (1:50)	1 : 25 (1 : 40)	1 : 20 (1 : 40)	1 : 20
b. 3 000 m:n jälkeen	(1 : 40)	(1 : 40)	(1 : 40)	(1 : 35)	(1 : 30)	

	KIITOTIEN TUNNUSKIRJAIN					
	A	B	C	D	E	F
VI Noususektori						
1. leveys sektorin alkupäässä	180 m	180 m	180 m	80 m	60 m	45 m
2. leveneminen kummallakin sivulla	12,5%	12,5%	12,5%	10%	10%	10%
3. levenevän osan pituus	4 080 m	4 080 m	4 080 m	2 500 m	1 600 m	1 600 m
4. kokonaispituus	12 000 m (15 000 m)	12 000 m (15 000 m)	12 000 m (15 000 m)	2 500 m (6 000 m)	1 600 m (3 000 m)	1 600 m
5. loppuosan leveys	1 200 m	1 200 m	1 200 m	580 m	380 m	365 m
6. kaltevuus	1 : 40 (1 : 50)	1 : 40 (1 : 50)	1 : 40 (1 : 50)	1 : 25 (1 : 40)	1 : 20 (1 : 40)	1 : 20
VII Muut esterajoitusalueet						
1. siirtymäpinnat kaltevuus	1:7	1 : 7	1 : 7	1 : 5	1 : 5	1 : 5
2. sisempi horisontaalipinta						
a. korkeus	45 m	45 m	45 m	45 m	75 m (45 m)	75 m
b. säde	4 000 m	4 000 m	4 000 m	2 500 m (4 000 m)	2 000 m (4 000 m)	2 000 m
3. kartiopinta						
a. ulkoreunan korkeus sisemästä horisontaalipinnasta	100 m	100 m	75 m	55 m (75 m)	25 m (75 m)	25 m
b. kaltevuus	1 : 20	1 : 20	1 : 20	1 : 20	1 : 20	1 : 20

Huom. 1: Jos erikseen määritellyt mittarilentotoimintaa koskevat sääminimit ovat tarpeeksi suuret, voidaan suluissa esitetyistä arvoista poiketa lievempään suuntaan. Tällöin voidaan ottaa huomioon myös käytettävän lentokaluston pieni lähestymisnopeus ja muut asiaan vaikuttavat tekijät.

Huom. 2: Kiitotien keskilinjan ylimmän ja alimman pisteen korkeuseron suhde kiitotien koko pituuteen.

Huom. 3: Kiitotien ensimmäisellä ja viimeisellä neljänneksellä 0,8 %.

Huom. 4: Koko kiitotien pituudella tulee olla vähintään L/2 pituinen esteetön näkyvyys sarakkeessa il-

moitetulla korkeudella kiitotien pinnasta olevien pisteiden välillä.

Huom. 5: Voidaan jättää rakentamatta niillä lentokentillä, joilla liikenne tulee olemaan pieni.

Huom. 6: Asemataso on pyrittävä sijoittamaan sellaiselle etäisyydelle kiitotiestä, etteivät asematasolle pysäköidyt ilma-alukset muodostu esteiksi, vertaa kohdat II.2 ja VII.1.

HELIKOPTERIKENTÄT

	Luokka		
	H 1	H 2	H 3
I Laskeutumisalue (Huom. 1)			
1. pituus	80 m	60 m	2,0xB (Huom. 2)
2. leveys	60 m	40 m	1,5xB (Huom. 2)
3. maksimi pituus- ja poikkikaltevuus	3%	3 %3 %	
II Kosketuskohta-alue (Huom. 1)			
1. pituus	20 m	15 m	10 m
2. leveys	15 m	10 m	7 m
3. maksimi pituus- ja poikkikaltevuus	2 %	2 %	2 %
III Yhdystie (Huom. 3)			
1. leveys	12 m	6 m	4 m
2. maksimi pituus- ja poikkikaltevuus	3 %	3 %	3 %
3. reunan etäisyys kiinteään esteeseen	15 m	12 m	9 m
IV Seisontataso (Huom. 3)			
1. maksimi kaltevuus	2 %	2 %	2 %
2. reunan etäisyys laskeutumisalueen reunaan	Huom. 4	Huom. 4	Huom. 4
V Sektorit			
1. leveys sektorin alkupäässä	60 m	40 m	1,5xB (Huom.2)
2. leveneminen kummallekin sivulle	20 %	20 %	20 %
3. pituus	600 m	600 m	600 m
4. kaltevuus	1:8	1:8	1:8

	Luokka		
	H 1	H 2	H 3
VI Siirtymäpinnat			
1. kaltevuus	1:2	1:2	1:2
VII Horisontaalipinta			
1. korkeus	75 m	75 m	75 m
2. säde	800 m	800 m	800 m

Huom. 1 : laskeutumisalueen ja kosketuskohta-alueen pinnan tulee olla sellainen, ettei roottorin aiheuttama ilmavirta pysty irrottamaan pinnasta aineosia, jotka voisivat vahingoittaa helikopteria tai matkustajia.

Huom. 2: B = helikopterin suurin ulottuvuus roottorit mukaan luettuna.

Huom. 3: Voidaan jättää rakentamatta niillä helikopterikentillä, joilla liikenne tulos olemaan vähäistä.

Huom. 4 : Seisontataso on pyrittävä sijoittamaan sellaiselle etäisyydelle laskeutumisalueesta etteivät seisontatasolle pysäköidyt helikopterit muodostu esteiksi, vertaa kohdat I, V ja VI.

H 1 Avoin kaikille helikopterityypeille.

H 2 Avoin helikopterityypeille, joiden suurin ulottuvuus ei ylitä 25 metriä.

H 3 Katolle tai muulle erityiselle tasanteelle rakennettu helikopterikenttä.

Rakennettaessa helikopterikenttä katolle tai muulle erityiselle tasanteelle on huomioitava seuraavat erikoismääräykset:

1. Kosketuskohta-alue on mitoitettava kuormille, jotka muodostuvat niitä, että 150 % mitoitettavan helikopterin suurimmasta sallitusta lentomassasta laskeetaan kohdistuvan kahden päälaskutelineen (75 % per päälaskuteline) välityksellä kosketuskohta-alueeseen. Muut liikennealueet (laskeutumisalue, yhdystiet ja seisontataso) voidaan mitoitaa maksimi

Eri luokan helikopterikentät soveltuvat käytettäväksi seuraavasti:

staattiselle yksikköpyörä- tai jalaskuormalle (helikopterin kokonaismassa jaettuna todellisen massajakautuman mukaisesti eri laskutelineille).

2. Kenttäalue on, mikäli tätä ei muutoin voida varmistaa matkustajien putoamisen estämiseksi varustettava 1,5 - 2,0 metriä leveällä suojaverkolla, jonka kiinnityskohta saa olla enintään 0,4 metriä kenttätason alapuolella. Suojaverkon suositeltava kaltevuus ulos-/ylöspäin on 1 : 10.

3. Laskeutumisalue on ympäröitävä n. 0,15 metriä korkealla korokkeella, jonka tarkoituksena on estää helikopteria liukumasta reunan yli. Korokkeen ja räystäslinjan tai tasanteen reunan välisen etäisyyden tulee olla 0 - 0,5 metriä.

4. Helikopterista mahdollisesti valuvien poltto- ja voiteluaineiden kokoamiseksi liikennealueet on varustettava kouruilla sekä erotuskaivoilla.
